

ODGOVORI SODOBNIH SLOVENSКИH JEZIKOVNIH VIROV NA VPRAŠANJA PREVAJANJA FRANCOSKIH LASTNIH IMEN IN KULTURNO-SPECIFIČNIH IZRAZOV V SLOVENŠČINO

Mojca Schlamberger Brezar
Filozofska fakulteta, Ljubljana

UDK 81'25:811.133.1'373.2=163.6

V prispevku predstavljamo navodila slovenskih jezikovnih virov, kot so *Slovenski pravopis* in korpusa Fidaplus ter Nova beseda za prevajanje poimenovanj in kulturno-specifičnih izrazov iz francoščine v slovenščino. Pri navedenju primerov iz novejših prevodov razpravljamo o tem, kako se upošteva navodila iz jezikovnih virov, kakšna je njihova ustreznost in kakšne so tendence prevajalcev za prihodnost.

prevodoslovje, slovenščina, francoščina, kulturno-specifični izrazi, korpus Fidaplus

Guidelines in Slovene language sources, such as the orthography *Slovenski pravopis* and the corpora Fidaplus and Nova beseda, are analysed with regard to the translation of names and culturally specific terms for the linguistic combination French-Slovene. Some examples from recent translations are discussed with regard to whether they have followed the guidelines, how appropriate are their solutions and the likely translation tendencies in the future.

translation studies, Slovene, French, culturally specific terms, corpus Fidaplus

1 Namesto uvoda

»Sedel je v kavarni Mir na Opernem trgu.«
(Pascal Bruckner, *Ljubezem do bližnjega*)

Zgornji citat odkrijete v nedavnem prevodu dela Pascala Brucknerja (2007: 41) založbe Beletrina. Za nekoga, ki je bil v Parizu in je šel mimo mondene kavarne Café de la Paix ali si tam celo privoščil kavo in si jo živo predstavlja kot simbol noblese, je nepredstavljivo, da postane to kavarna Mir, ki zbuja povsem drugačne asociacije (ali pa sploh nobenih), seveda odvisno od naslovnika. Da ne rečemo, da je pojavitev citatnega Café de la Paix v korpusu Fidaplus 20 (iz časopisov (4 iz Nedeljskega, 4 iz Hople) in iz literature (4 iz prevoda iz poljščine (Milos Czeslaw), 4 iz romana Barbare Cartland *Misija Montecarlo*) ter 4 iz vodiča o Parizu (Zbirka *Naravne lepote*)), kar je le malo manj kot Matignon, bivališče ministrskega

predsednika (30 pojavitev), ali Elizejska palača oziroma Elizej – francoska predsedniška palača (38 pojavitev).

Po drugi strani pa – komu je prevod namenjen? Bomo zaradi teh nekaj ljudi, ki hodijo v Pariz, žrtvovali razumevanje besedila in se odrekli temu, da bralca podučimo o francoski kulturi? Kulturnospecifični izrazi in lastna imena za prevajalca predstavljajo enega od trdih orehov prevoda – a ne na ravni razumevanja v izvornem jeziku, pač pa zaradi vprašanja, kako jih prenesti v ciljni jezik in pri tem še zadovoljiti ciljno občinstvo. V nadaljevanju bomo pogledali, kako je problem slovenjenja tujih kulturno-specifičnih obeležij rešen v slovenističnih virih: pravopis 1950, 1962, 1989 in 2001, SSKJ, korpus Fidaplus, korpus Nova beseda pa tudi v novejših prevodih, kakšno je stanje za nazaj in kakšne so perspektive v tem trenutku.

2 Opredelitev kulturno-specifičnih izrazov

Kulturnospecifični izrazi in lastna imena prevajalcu vedno predstavljajo težave – ne na ravni razumevanja, pač pa ustvarjanja podobnega vzdušja v ciljnem jeziku – naj prevedemo, da bodo vsi razumeli, ali pustimo tuji izraz in čakamo, da se udomači, bi morda morali dodati opombo?

Prevod naj bi bil berljiv in naj se v čim večji meri bere kot izvorno besedilo. Venuti v svojem delu *The Translator's Invisibility* (1995) trdi, da so prevajalci v angleško govorečih deželah od 17. stoletja dalje ustvarjali transparentne prevode, ki so se brali kot izvirnik (in s tem pripomogli k hegemoniji angleščine) (Kocijančič Pokorn 2003: 246). Po Venutiju (1995: 19–20) so lahko prevajalske rešitve potujitvene ali podomačitvene. Potujitvene v jezik prinašajo tujo kulturo, podomačitvene jo izničujejo in priličijo kulturi ciljnega jezika. Za slovenščino, ki je vedno več sprejemala, kot dajala navzven, razen poimenovanj za kraški svet in kraške pojave, se potujitvene rešitve zdijo nekaj bolj običajnega kot na primer v francoščini. Predvsem za francosko-slovensko kombinacijo so bili običajno Slovenci tisti, ki so pripravljali prevode slovenskih specifik v francoščino – od *autogestion* za *samoupravljanje do potice*, ki so jo za francosko publiko poimenovali *galette* (Slovensko-francoski slovar).

Seveda iz zgodovine in teorije pojmovanja kulturnospecifičnih izrazov vemo, da so se okusi in norme glede sprejemanja tujih oziroma podomačenih prevodnih različic glede na posamezna zgodovinska obdobja precej razlikovali, tako v tujini kot pri nas. Pri nas so prevajalci želeli izražati bodisi skrb za slovenski jezik bodisi pokazati na svojo razgledanost in izobraženost z uporabo polcitatnih ali citatnih prevedkov. Prevajalske rešitve pa so odvisne tudi od tipa besedila, ciljnega občinstva in trenutne veljavne pravopisne norme.

Kako opredeliti kulturno-specifični izraz in kaj vse spada v to množico? Od mnogih obstoječih definicij povzemamo Newmarka

(Newmark 2000: 152–153), ki pravi: »večino 'kulturnih' izrazov zlahka zaznamo, saj so povezani s specifičnim jezikom in jih ne moremo dobesedno prevedeti.« Kulturne kategorije opredeli po zgledu E. Nide na ekologijo (rastlinstvo, živalstvo, vetrovi, ravnine, hribi: npr. *kvinoja*, *kapibara*, *pampa*, *monsun*, *burja*), materialno kulturo (hrana, obleka, hiše in mesta, transport: *sake*, *anorak*, *pagoda*, *rikša*), družbeno kulturo (delo in prosti čas: *ajah* (indijska varuška, dojlja), *rock*), organizacijo, običaje, dejavnosti (politična in administrativna, religiozna, umetniška), kretnje in navade. V slovenščini to pomeni, da izraz prevzamemo, torej slovenimo po veljavnih pravilih in seveda sklanjamo, veljavna pravila pa so tista, ki jih dobimo v jezikovnih priročnikih. S kratkim pregledom dostopnih slovenskih jezikovnih virov bomo v nadaljevanju prikazali, kakšne naloge dobi uporabnik glede rabe oblik.

Sito, kaj sme v jezik in kaj ne, je bilo v naših krajih vedno tisto z najdrobnejšimi luknjicami – sicer nas francoščina nikdar ni »ogrožala« v smislu, da bi bilo treba iz jezika izgnati vse izposojenke (kot npr. nekoč nemške oziroma kasneje tiste s srbohrvaškega govornega področja), bila pa je prisotna kot »jezik kulture«. Kako se je določalo, kaj gre v slovenščino in na kakšen način, lahko pogledamo po pravopisih.

3 Pregled norme po pravopisih

Pregledali smo pravopise 1950, 1962, 1990 in 2001. Rezultati, ki smo jih poiskali v različnih poglavjih, od pisanja tujk in tujih lastnih imen do pravil transkripcije pisav (1950, 1962), so bili za kulturno-specifične besede ohlapneje, za tuja lastna imena pa natančneje podani. Navajamo kratek pregled pravil.

V SP 1950 na strani 22 o tujih lastnih imenih izvemo naslednje:

Tuja lastna imena pišemo v slovenščini na dva načina: v tuji ali domači obliki. V vsakem primeru pa jih pregibljemo po slovenskih pravilih z domačimi obrazili. V splošni rabi jih prilaga-

jamo domači pisavi (fonetična pisava), v strokovni (znanstveni) rabi pa ostajamo bliže prvotni obliki.

Zgledi, ki sledijo, predvidevajo v domači obliki naslednje zapise:

a) imena držav, pokrajin in narodov: Rusija, Češko, Poljsko, Bolgarija, Madžarsko itn., Francija ali Francosko, Alzacija, Burgundija, Kitajsko,

b) občne pojme v lastnih imenih in s tem bolj ali manj tudi pridevnike, kakor morje (sredozemsko, Rumeno ...), zaliv (Biskajski), preliv, prekopi, ožine (Rokavski, Korziški),

c) nekatera lastna imena za reke, gorovja in kraje Donava, Visla, Rodan (Rhone); Alpe, Abruci, Pireneji; Rim, Pariz.

Za izgovarjavo podajajo naslednje napotke (SP 1950: §32 na str. 24 pod točko 4):

Romanska, germanska angleška lastna imena in imena iz tistih jezikov, ki uporabljajo latinico, pišemo v imenovalniku v nespremenjeni obliki, izgovarjamo pa po približnem izgovoru tistega jezika.

Pomembna so še sklonska in pridevniška obrazila za tuje oblike, opuščanje člena, pa sklanjanje, člen in nemi *e*, končevanje na naglašeni samoglasnik in sestavljena imena: Aixles-Bains, Saint-Beuve. Zanimiva je naslednja opazka:

Tujke pišemo na dva načina – v tuji obliki, če so omejene le na ozek krog strokovnjakov ali družbe (*à propos*). Takih besed je zmeraj manj, ker se udomačijo in pridobivajo domačo obliko (*meeting – miting*). (SP 1950: str. 25–29).

V SP 1962 je glede tujih lastnih imen in njihove pisave (§ 55 na str. 49) v odnosu do SP 1950 dodano naslednje navodilo:

Pri navajanju tujih tekstov, zlasti še imen, se zato ravnamo po tehle načelih:

1. Strogo znanstveni zapis največkrat upošteva izvirne pisave (cirilica, latinica, grške, arabske črke), pri prepisu pa z vso grafično natančnostjo

prenaša črke z vsemi diakritičnimi znamenji.

2. V poljudni rabi:

a) pišemo lahko samo osnovne črke brez diakritičnih znamenj: *Palacký* ali *Palacky*,

b) zapis približujemo tujemu izgovoru: *Dąbrowska* ali *Dombrowska*.

3. Pri prepisu imen upoštevamo tujo rabo v pisavi velikih in malih začetnic.

(SP 1962: 49–50)

Za francoščino so eksplicitno navedena naslednja navodila (§57, točka 7):

Francoska diakritična znamenja ohranjamo, ker bistveno vplivajo na izreko: *Étienne, Héloïse, Barrême, Rivière*. Če nimamo *ç*, ga nadomeščamo s *c*: *Académie française* ali *Académie française*. (SP 1962: 51)

Francosščina je omenjena še v paragrafih, ki definirajo pregibanje (§ 59):

ker tuja lastna imena pregiblujemo in izpeljujemo iz njih pridevnike, jih zlasti v končnicah le približujemo izvirnemu izgovoru. /.../ Tudi francoska imena na nosniški samoglasnik približujemo domači izreki (Rostand, -a, -ov).

Sledijo podomačena imena, za katera velja, da v podomačeni obliki pišemo enako kot pri SP 1950 imena držav, pokrajin, otokov, prebivalcev, občne pojme v sestavljenih zemljepisnih imenih (str. 54), temu pa so dodana imena nekaterih vladarjev (Burboni in Bourbonci) z opombo, da sicer priimke in osebna imena puščamo v izvorni obliki, ne v fonetičnem zapisu.

Pod § 60 je zanimiv glede pisave lastnih imen naslednji navedek:

Pomni! Sicer priimke in osebna imena puščamo v izvorni obliki: John, Jacques, Michal, Jeanne (ne v fonetičnem zapisu: Džon, Žak, Mihav, Žan, ne v domači prilagoditvi Jaznez, Jakob, Miha, Ivanka ali celo Janezek, Jakec, Mihec, Ivica). Ohranjamo tudi izvirne ljubkovalnice: Miša, Johnnie, Jeannette.

Imena rek so še bolj »podomačena« glede na SP 1950 – prej Seina je zdaj Sena, sledijo Loara in Rodan ali Rona. Podomačijo se še imena zemljepisnih pojmov, »ki jih v celoti in skoraj redno prevajamo« (Tihi ocean, Velikonočni otoki) in »imena ulic, kadar jih prevajamo«: Nevsko nabrežje, Rdeči trg, Bulvar revolucije. Spodaj je »Pomni« – sicer imena ulic radi ohranjamo v izvornem zapisu in jih: »1. sklanjamo: na Downing Streetu, na Quai d'Orsayu; 2. ne sklanjamo: pred rue des Ecoles, na Champs Elysées.« (SP 1962: 55)

Kot v SP 1950 se precej prostora posveča sklanjativam, izpeljavam pridevnikov in rabi tujk. Raba tujk je opredeljena na naslednji način:

po domači izgovorjavi pišemo tujke, če so v splošni rabi. V takem primeru da jezik besedi domače lice. Ni pa pri tem dosleden, ker sprejema tujke iz različnih virov. (SP 1962: 68).

V pravopisu 1990 je razporeditev pravil nekoliko drugačna. Pri zemljepisnih imenih (SP 1990: 31) se prevajanje predvideva za naslednje primere: države, pokrajine, deli kopnega, vode, oblike zemeljskega površja (gorovja, vzpetine, doline, ravnine itn.), nekaterih mest, cest, ulic, trgov, (Montmartrska ulica, Bulvar sv. Mihaela), objektov (Eifflov stolp), vendar tudi dovoljuje neprevedeno rabo: »Drugih samo včasih ne prevajamo zaradi stilega učinka: Na Champs-Elysées.« (SP 1990: 31). Natančno je pregledana pisava, ki predvideva zamenjave pri podomačevanju, in izgovorjava (1990: 161, 2001: 165–168). Posamezne opazke o francoščini so podane še pri sklanjativah in pri besedotvorju (npr. str. 121 – ov/ev, ovski/evski – Manetov, Manetev). Novejše izdaje Slovenskega pravopisa (2001) na teh točkah ne odstopajo od SP 1990.

Opazimo, da je francoskih izrazov relativno veliko, pri pravopisu SP 1950 praktično v vsaki alineji najdemo povezavo s francoščino, še posebej bogata je opredelitev v SP 1962. Na podlagi rešitev, ki so podane v SP

1950 in 1962 lahko sklepamo, da je bil tedanji uporabnik SP bolj posvečen v francoskem jeziku in kulturi. V novejši izdaji pravopisa (1990 in pregledani varianti 2001) je več podomačevanja. Po drugi strani pa vsi pravopisi puščajo prevajalcu proste roke, ali se bo usedel v kavarno Mir ali Café de la Paix.

4 Pregled prevajalskih rešitev in njihova podpora v korpusih

Kako se ob tem znajdejo prevajalci? Poglejmo za začetek nekaj primerov:

Poskušal sem najti rusko restavracijo. Zaman. Ulica Mirabeau se ni spremenila. Kolikokrat sem šel po Newyorški aveniji ... Place d'Alma, prva oaza. Potem drevesa in svežina Cours-la-Reine. Ko sem prečkal Place de la Concorde, sem se že skoraj dotikal cilja. Rue Royale. (Modiano 2008: 123)

V Modianojevem prevodu *Ulice Boutiques obscures* so ohranjeni še drugi kulturno-specifični izrazi: Jardin des plantes, Halle aux vins, ris de veau, galantina, pastila valda.

V prevodu Modianoja (2007) so ohranjeni originali za postaja Gare de l'Est, Gare du Nord, pa sladica pêche melba. V *Francoskem testamentu* (2005) se pojavi simbolični francoski meni iz kovčka pripovedovalčeve babice – seveda v francoščini in s prevodom v slovenščino v opombi. Na drugi strani pa v prevodu Brucknerja (2007) poleg kavarne Mir srečamo tudi prevod Državna administrativna šola za Ecole nationale de l'Administration – ENA, ki so jo obiskovali praktično vsi vidni francoski politiki.

Kaj najdemo v korpusih? Za *ris de veau* v korpusu Fidaplus ni zadetkov, na spletnih straneh v Sloveniji (če iščemo v brskalniku Google) pa 34. Pri *pêche melba* v korpusu Fidaplus ni nobenih zadetkov za kolokacijo, za melba pa 54 zadetkov, večinoma v nefrancoski kombinaciji (pech, peach in breskev).

Galantina žal ne najde prostora v SSKJ, ni je niti v korpusu Nova beseda, najdemo pa jo

v reviji *Ona* (avgust 2008) in na marsikaterem meniju, od koder je tudi zadetek v korpusu *Fidaplus*.¹

Za Gare (du Nord, de l'Est, de Montparnasse) v korpusu *Fidaplus* najdemo 94 zadevkov in bi ga bilo škoda prevajati kako drugače, ker s tem izgubimo izvorno povezanost s krajem. Vendar pa za square, v francoščini specifičen arhitekturni pojem za označevanje zaprtega trga med hišami, ki je običajno zasajen z drevesi, ne najdemo v korpusu *Fidaplus* nobene ustreznice. Vsi squari so povezani z angleškim govornim področjem.

Kaj lahko zaključimo? Rešitve, ki jih ponujajo v prevodih leposlovnih del, tako podomačitvene kot potujitvene, so v skladu z navodili pravopisa in skušajo biti do bralca prijazne, vendar se tudi predvideva, da so v skladu s smernicami v razvoju jezika. Te smernice so bolj razvidne iz korpusov kot iz pravopisov. Prevajalci naj se ne izogibajo rabe kulturno-specifičnih izrazov, vendar naj bo v skladu z rabo, ki jo lahko preverimo v jezikovnih virih, predvsem v korpusih.

Zanimiva je primerjava s prevodom Hemingwaya v nadaljevanju:

Po več poteh si lahko z zgornjega konca Rue Cardinal-Lemoine prišel dol k reki. Najkrajša je vodila naravnost po ulici, toda bila je strma in ko si prišel na položni konec in prečkal živahen promet na Boulevardu St.-Germain, si se znašel na dolgočasni črti žalostnega, vetrovnega rečnega nabrežja s Halle aux Vins na desni strani. (Hemingway 1990: 33)

Ta prevod je narejen iz angleščine in prevajalec se ni ukvarjal s prevajanjem francoskih izrazov, ampak jih je pustil v originalu, tako

kot jih je našel v izvornem jeziku (Hemingway 1990: 33). Če se vrnemo h kavarni Mir v začetku, je morda zanimiv podatek, da v korpusu *Fida* oba literarna zadetka *Café de la Paix* izvirata iz prevodov, vendar ne iz francoščine: pri Milošu iz poljščine, pri Cartlandovi pa iz angleščine.

Prevajalec torej postopa na dva različna načina, kadar prevaja v našem primeru francoske izraze in imena na eni strani iz francoskega, na drugi pa iz kakega drugega jezika. V primeru prevoda iz francoščine se strogo drži navodil v pravopisu. V primeru prevoda iz drugega jezika pa meni, da kar je v tujem jeziku v originalu, ostane tako tudi v prevodu. Vsako spreminjanje bi pomenilo pretirano poseganje v avtorsko delo. Očitno je na ta način lažje odprta pot neprevedenim variantam.

5 Sklep

Videti je, da je uporabnik SP 1950 ali 1962 znal francosko bolje, kot zna danes, in da je bila francoščina v slovenskem prostoru bolj prisotna kot jezik kulture.

Glede na eksplicitna pravila SP od leta 1950 do 2001 teži k podomačevanju in uveljavljanju domače pisave prevzetih besed, kar lahko kaže na stabilizacijo slovenščine v prevzemanju tujk. Slovenščina si je uredila vrtilček – kar pride notri, mora biti prilagojeno.

Po drugi strani pa se danes brišejo meje, ljudje več potujejo, gledajo televizijo in se srečujejo z bitnostmi, o katerih so nekoč le brali v knjigah, v živo. Izmenjava informacij je bistveno hitrejša in v jezik vsak dan vstopa vse več novih besed iz mnogih jezikov, predvsem kulturno-specifičnih in tehničnih izrazov.

1 SILVESTRSKA VEČERJA V Zdravilišču Šmarješke Toplice so prejšnji teden poskusno pripravili jedi, ki jih bodo postregli na svečani večerji za silvestrovo. Večerja, ki bo s predahi trajala od osmih zvečer do polnoči, bo obudila zgodovinsko sporočilo z bližnjega gradu Klevevž. Na jedilniku bodo med drugim: gosja jetra, zajčja **galantina**, marinirani gozdni sadeži, juha iz divjih zelišč, som po klevevško, file divje svinje z jabolčnimi krlji, telečji medaljon, grajski štruklji, sladke dobrote klevevškega dvora. Vse skupaj pa se bo, kot se spodobi, proti jutru zaključilo z dolenjsko kokošjo obaro. Na fotografiji (z desne): vodja gostinstva inž. Janja Strašek, vodja kuhinje Jože Jeriček, direktor zdravilišča Marjan Černe in vodja strežbe Mira Zupančič pri preskusu jedilnika. (Foto: A. B.) (*Fidaplus* – Dolenjski list 2000)

O tem se lahko bolje prepričamo v korpusu FidaPlus ali celo s kakim spletnim brskalnikom kot v najnovejšem pravopisu. Jezikovni viri so žal korak za dejanskim stanjem. Prevajanje je tako vedno bolj podrejeno ciljnemu naslovniku in s tem povezanemu tipu besedila. Tehnične specifikacije v navodilih za uporabo, znanstvena besedila ali kuharske knjige bodo predstavljale različne zahteve od članka v časopisu ali literarnega dialoga, ker je tudi njihova namembnost drugačna.

Na eni strani vidimo, da se v normativnih priročnikih spodbuja slovenjenje, na drugi strani pa (še bolj kot na podlagi rezultatov iz analize korpusa je to očitno, če preverjamo rabo določenih besed na slovenskih straneh s spletnimi brkljalniki), da so uporabniki, ki govorijo vedno več tujih jezikov in tudi v praksi poznajo kulturno specifiko, bolj naklonjeni uporabi citatnih in polcitatnih lastnih imen in kulturnospecifičnih izrazov.

Da se vrnemo h kavarni Mir z začetka: obravnava Café de la paix bo povsem drugačna, če gre za vodič po Parizu ali literarno delo. V slednjem si še lahko privoščimo kavarno Mir na Opernem trgu (čeprav to nekatere bralce šokira). V prvem pač ne.

Literatura

- DEMBSKIJ, Narcis, JESENIK, Viktor, 1990: *Slovensko-francoski slovar*. Ljubljana: DZS
- KOCIJANČIČ-POKORN, Nike, 2003: *Misliti prevod*. Ljubljana: Študentska založba (Zbirka Scripta).
- Korpus FidaPlus: <www.fidaplus.net>. (Dostop junij-julij 2009.)
- Korpus Nova beseda: <http://bos.zrc-sazu.si/s_beseda.html>. (Dostop junij-julij 2009.)
- MUNDAY, Jeremy, 2001: *Introducing translation studies - Theories and applications*. London, New York: Routledge.
- NEWMARK, Peter, 2000: *Učbenik prevajanja*. Ljubljana: Krtina (Zbirka Temeljna dela).
- SCHLAMBERGER BREZAR, Mojca, 2005: Nekatere skladenjske značilnosti prevodov iz francoščine v slovenščino: lekcija iz kontrastivne slovnice. Mikolič, Vesna, Marc Bratina, Karin (ur.). *Slovenščina in njeni uporabniki v luči evropske integracije*. Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Založba Annales: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko. 261-268.

VENUTI, Lawrence, 1995: *The Translator's Invisibility: A History of Translation*. London, New York: Routledge.

Slovenski pravopis 1950, Ljubljana: DZS, SAZU.

Slovenski pravopis 1962, Ljubljana: DZS, SAZU.

Slovenski pravopis 1990, Ljubljana: DZS, SAZU.

Slovenski pravopis 2001, Ljubljana: DZS, SAZU.

Viri

BRUCKNER, Pascal, 2007: *Ljubezem do bližnjega*. Prevedel Jaroslav Skrušny. Ljubljana: Beletrina.

HEMINGWAY, Ernest, 1990: *Pariz, premični praznik*. Prevedel Frančišek Mlakar. Maribor: Obzorja.

MAKINE, Andrei, 2005: *Francoski testament*. Prevedla Nadja Dobnik. Ljubljana: Litera.

MODIANO, Patrick, 2007: *Katarina, mala balerina*. Prevedla Nadja Dobnik. Ljubljana: Družba Piano.

MODIANO, Patrick, 2008: *Ulica Boutiques obscures*. Prevedla Mojca Schlamberger Brezar. Ljubljana: Družba Piano.